Frjálsi lífeyrissjóðurinn

Ársreikningur

2010

Frjálsi lífeyrissjóðurinn
Borgartúni 19
105 Reykjavík
kt. 600978-0129

Frjálsi lífeyrissjóðurinn

Ársreikningur

2010

Efnisyfirlit

Áritun óháðs endurskoðanda	2
Skýrsla stjórnar	3-5
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris	6
Efnahagsreikningur	7
Yfirlit um sjóðstreymi	8
Skýringar	9-15
Kennitölur	16-21
Sundurliðanir á verðbréfum	22-23
Fjárfestingarstefna Frjálsa lífeyrissjóðsins 2011 (úrdráttur)	24

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Frjálsa lífeyrissjóðsins

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Frjálsa lífeyrissjóðsins fyrir árið 2010. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits lífeyrissjóðsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign lífeyrissjóðsins á árinu 2010, efnahag hans 31. desember 2010 og breytingu á handbæru fé á árinu 2010 í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Kópavogur, 16. mars 2011

Deloitte hf.

Halldór Arason
endurskoðandi

Guðmundur Ásgeirsson
endurskoðandi

Skýrsla stjórnar

Frjálsi lífeyrissjóðurinn var stofnaður árið 1978 og starfar samkvæmt leyfi frá Fjármálaráðuneytinu samkvæmt 52. gr. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfssemi lífeyrissjóða. Sjóðurinn starfaði eingöngu sem séreignarsjóður til 1. júlí 1999 þegar sjóðurinn stofnaði tryggingadeild.

Frjálsi lífeyrissjóðurinn aftur valinn besti lífeyrissjóður á Íslandi

Á árinu var Frjálsi lífeyrissjóðurinn valinn besti lífeyrissjóður á Íslandi af fagtímaritinu Investment Pension Europe (IPE). Þetta er annað árið í röð sem sjóðurinn vinnur til þessara verðlauna og er mikil viðurkenning fyrir sjóðinn og rekstraraðila hans, ekki síst í ljósi þeirra krefjandi aðstæðna sem ríkt hafa á Íslandi undanfarin misseri.

Frjálsi lífeyrissjóðurinn vann einnig verðlaun hjá IPE árið 2005, en þá var sjóðurinn valinn besti lífeyrissjóður Evrópu í flokknum Uppbygging lífeyrissjóða.

Sjóðfélagar, ávöxtun og eignir

Í lok árs 2010 voru sjóðfélagar 40.632 og fjölgaði þeim um 2.144 en heildarfjöldi sjóðfélaga sem greiddi iðgjöld í sjóðinn á árinu var 14.316. Hrein eign sjóðsins nam 87.063 milljónum króna. Sjóðfélögum hefur frá ársbyrjun 2008 boðist að velja milli fjögurra fjárfestingaleiða séreignardeildar sem eru með mismunandi fjárfestingastefnu, áhættu og ávöxtun. Yfirlit um helstu þætti einstakra leiða er sem hér segir:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild
Nafnávöxtun innistæðna	8,1%	9,4%	8,8%	10,3%	7,8%
Raunávöxtun innistæðna	5,4%	6,6%	6,1%	7,5%	5,0%
Hrein eign í millj.kr.	51.268	3.735	12.721	0	19.321
Fjöldi sjóðfélaga/rétthafa	35.436	2.307	4.685	23	29.284
Fjöldi sem greitt hefur í sjóðinn á árinu	10.579	3.735	12.721	18	18.828
Meðalfjöldi sjóðfélaga sem greiddi í sjóðinn á árinu	7.220	630	1.948	11	7.372
Fjöldi lífeyrisþega	698	185	545	0	674

Markhópur	Yngri en 55 ára	Eldri en 55 ára	Lífeyris-þegar	Áhættu-sæknir	Allir
Fjárfestingarstefna 2010:					
Skuldabréf	65%	85%	75%	60%	85%
Innlend hlutabréf	0%	0%	0%	0%	0%
Erlend hlutabréf	30%	10%	0%	35%	10%
Sérhæfðar fjárfestingar	5%	0%	0%	5%	0%
Bankainnstæður	0%	5%	25%	0%	5%
	100%	100%	100%	100%	100%

Skýrsla stjórnar

Frjálsi lífeyrissjóðurinn er rekinn af Arion banka og eru því engir starfsmenn hjá sjóðnum. Stjórnarmenn sjóðsins eru sjö talsins, þrír skipaðir af rekstraraðila og fjórir kosnir af sjóðfélögum á ársfundi sjóðsins.

Þróun markaða

Á heildina litið var árið 2010 gott á fjármálamörkuðum. Að meðaltali hækkuðu íbúðabréf um 11% á árinu og ríkisbréf um 18%, sem verður að teljast gott á skuldabréfamarkaði. Þessar hækkanir voru m.a. vegna lækkunar vaxta og þá mældist verðbólga 2,5% í árslok, en svo lág verðbólga hefur ekki sést á Íslandi í langan tíma. Innlendur hlutabréfamarkaður átti einnig góðu gengi að fagna, en Úrvalsvísitala Kauphallar Íslands hækkaði um 14,6% á árinu. Umsvif á markaðnum drógust þó heldur saman. Þokkalegur gangur var einnig á erlendum hlutabréfamörkuðum en sveiflur þar voru þó töluvert miklar. Skuldakreppa í Evrópu, fjárlagahalli í Bandaríkjunum og mikið atvinnuleysi eru ofarlega í huga fjárfesta. Þrátt fyrir það virðist heimshagkerfið vera að taka við sér og á árinu 2010 hækkaði heimsvísitala hlutabréfa (MSCI World Index) um 9,6% mælt í Bandaríkjadölum. Hinsvegar styrktist krónan um 11,6% á árinu 2010 sem hefur neikvæð áhrif á ávöxtun erlendra eigna mælt í krónum. Ávöxtun Frjálsa lífeyrissjóðsins var á heildina litið góð árið 2010 m.v. markaðsaðstæður.

Tryggingafræðileg staða

Hlutfall heildareigna á móti heildarskuldbindingum tryggingadeildar sjóðsins var í lok árs neikvætt um 6,9% sem er innan þeirra marka sem lög mæla fyrir um og ber sjóðnum því ekki skylda til að lækka réttindi sjóðfélaga. Hlutfall heildareigna á móti áunnum skuldbindingum var neikvætt um 17,8%.

Á ársfundi sjóðsins 2010 var samþykkt að lækka áunnin réttindi og lífeyrisgreiðslur mánaðarlega sem næmi mánaðarlegri hækkun verðbólgu. Með þessum hætti var stefnt að því að ná fram betra tryggingafræðilegu jafnvægi í sjóðnum en jafnframt milda þau áhrif sem lífeyrisþegar yrðu fyrir við lækkun lífeyrisgreiðslna. Fyrrnefnd lækkun réttinda tók hinsvegar ekki gildi því hún var ekki staðfest af fjármálaráðuneytinu sem taldi aðferðafræðina ekki eiga stoð í lögum.

Stjórnarlaun og umsýsluþóknun

Heildarstjórnarlaun á árinu 2010 námu 6,5 milljónum kr. og umsýsluþóknun til rekstraraðila 314,1 milljónum kr. Þar að auki nam árangurstengd þóknun til Arion banka vegna eignastýringar sjóðsins um 78,2 milljónum kr.

Staða gjaldmiðlasamninga við föllnu bankana

Enn er mikil óvissa um það hvernig gera á upp gjaldmiðlasamninga við hina föllnu banka. Í ársreikningnum er eins og áður miðað við að samningarnir séu gerðir upp miðað við gildi gengisvísitölu á gjalddaga samninganna og að skuldabréf verði notuð til skuldajöfnunar, eftir því sem hægt er. Frjálsi lífeyrissjóðurinn og Landssamtök lífeyrissjóða, f.h. aðildarsjóða sinna, gera þó kröfu um hagstæðara uppgjör. Nettóskuld samninganna skv. ársreikningi er 1.700,6 milljónir króna.

Skýrsla stjórnar

Enn auknar heimildir til útgreiðslu séreignar

Þann 1. janúar síðastliðinn tóku gildi ný lög sem auka enn á heimildir til útgreiðslu séreignarsparnaðar, og geta sjóðfélagar nú tekið fyrirfram allt að 5,0 milljónir króna, með jöfnum greiðslum. Þetta gæti leitt til aukins útflæðis úr séreignardeild sjóðsins, en þó má gera ráð fyrir því að heildarútflæði vegna fyrirframútgreiðslu séreignar muni minnka á milli ára. Frjálsi lífeyrissjóðurinn hefur ekki átt í erfiðleikum með að mæta þessu útflæði þar sem gæði og seljanleiki eignasafnsins er mikill.

Stjórn og framkvæmdastjóri Frjálsa lífeyrissjóðsins staðfesta hér með ársreikning sjóðsins vegna ársins 2010 með undirritun sinni.

Reykjavík, 16. mars 2011

Í stjórn

Ásgeir Thoroddsen
stjórnarformaður

Ásdís Eva Hannesdóttir

Bjarnar S. Ingimarsson

Elías Jónatansson

Elín Þórðardóttir

Haukur F. Leósson

Jónmundur Guðmarsson

Framkvæmdastjóri

Arnaldur Loftsson

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris fyrir árið 2010

	Skýr.	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2010	Samtals 2009
Iðgjöld								
Iðgjöld sjóðfélaga		1.174.465	99.210	291.209	1.292	474.803	2.040.980	2.003.889
Iðgjöld launagreiðenda		1.755.281	126.785	439.077	1.935	1.456.821	3.779.900	3.708.751
Réttindaflutn. og endurgreiðslur		(380.852)	222.940	343.905	2.411	(15.160)	173.244	(1.413.315)
Framlag ríkisins til jöfnun örorkub. .		0	0	0	0	74.825	74.825	0
	9/10	2.548.894	448.935	1.074.192	5.638	1.991.290	6.068.949	4.299.324
Lífeyrir								
Lífeyrir	11	(1.334.851)	(140.246)	(807.086)	0	(235.347)	(2.517.530)	(4.345.965)
Umsjónarnefnd eftirlauna		0	0	0	0	122	122	225
		(1.334.851)	(140.246)	(807.086)	0	(235.224)	(2.517.407)	(4.345.740)
Fjárfestingartekjur								
Tekjur af eignarhlutum		(15.062)	(2.346)	0	(2)	(12.521)	(29.931)	241.945
Vaxtatekjur og gengismunur	12	4.051.578	316.031	1.136.914	1.615	1.472.634	6.978.772	10.374.030
Breytingar á niðurfærslu	15/16	195.865	16.445	(77.466)	0	(44.109)	90.735	(1.481.971)
		4.232.381	330.131	1.059.448	1.613	1.416.004	7.039.577	9.134.004
Fjárfestingargjöld								
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður ..		(73.278)	(5.318)	(19.036)	(36)	(27.343)	(125.010)	(106.589)
Önnur fjárfestingargjöld		(82.031)	(5.520)	(19.036)	(36)	(28.836)	(135.458)	(64.767)
	18	(155.308)	(10.837)	(38.071)	(72)	(56.179)	(260.468)	(171.354)
Rekstrarkostnaður								
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður ..	18	(76.978)	(5.509)	(19.674)	(33)	(31.738)	(133.932)	(101.331)
Hækkun á hreinni eign á árinu	21	5.214.137	622.474	1.268.809	7.147	3.084.153	10.196.719	8.814.902
Hrein eign frá fyrra ári		46.054.352	3.112.851	11.451.821	11.171	16.236.554	76.866.749	68.051.848
Hrein eign til greiðslu lífeyris		51.268.490	3.735.325	12.720.630	18.317	19.320.707	87.063.469	76.866.750

Efnahagsreikningur 31. desember 2010

	Skýr.	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2010	Samtals 2009
Fjárfestingar								
Verðbréf með breytilegum tekjum ...	13	26.942.288	1.394.605	1.427.640	4.651	4.159.612	33.928.796	32.842.827
Verðbréf með föstum tekjum	14/15	23.840.968	2.290.885	9.134.021	13.374	14.749.230	50.028.477	39.209.530
Veðlán	17	1.192.780	0	0	0	18.495	1.211.275	1.000.965
Verðtryggð innlán		0	0	2.039.877	0	0	2.039.877	1.914.536
Aðrar fjárfestingar	22	0	0	0	0	14.788	14.788	14.788
		51.976.036	3.685.491	12.601.537	18.024	18.942.125	87.223.213	74.982.646
Kröfur								
Kröfur á launagreiðendur		223.397	15.925	55.370	72	81.039	375.804	363.636
Aðrar kröfur		4.779	336	2.925	4	77.244	85.288	97.263
		228.177	16.261	58.295	76	158.283	461.092	460.899
Aðrar eignir								
Bankainnstæður		653.738	83.469	143.306	384	765.670	1.646.567	2.824.705
Eignir samtals		52.857.950	3.785.221	12.803.139	18.484	19.866.078	89.330.872	78.268.251
Skuldbindingar								
Gjaldmiðlasamningar	23	(1.321.467)	(27.714)	0	(108)	(351.274)	(1.700.563)	(905.313)
Viðskiptaskuldir								
Aðrar skuldir		(267.993)	(22.182)	(82.509)	(60)	(194.096)	(566.840)	(496.188)
Skuldir samtals		(1.589.461)	(49.896)	(82.509)	(167)	(545.370)	(2.267.403)	(1.401.501)
Hrein eign til greiðslu lífeyris		51.268.490	3.735.325	12.720.630	18.317	19.320.707	87.063.469	76.866.750

Sjóðstreymi 2010

	Skýr.	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2010	Samtals 2009
Inngreiðslur								
Iðgjöld		2.548.894	448.935	1.074.192	5.638	1.991.290	6.068.949	4.299.325
Fjárfestingartekjur		4.943.714	333.851	1.059.448	1.627	1.496.186	7.834.828	8.228.691
Afborganir verðbréfa		1.488.234	154.471	1.024.907	648	835.628	3.503.888	2.558.111
Seld verðbréf með breytil. tekjum		8.959.913	390.766	814.921	5.779	3.631.419	13.802.797	8.206.913
Seld verðbréf með föstum tekjum		2.706.473	134.835	4.232.700	431	2.033.006	9.107.446	8.490.665
		20.647.229	1.462.859	8.206.168	14.123	9.987.529	40.317.907	31.783.704
Útgreiðslur								
Lífeyrir		1.334.851	140.246	807.086	0	235.347	2.517.530	4.345.965
Fjárfestingargjöld		155.308	10.837	38.071	72	56.179	260.468	171.355
Rekstrarkostnaður		76.978	5.509	19.674	33	31.738	133.932	101.331
Skammtímaliðir, breyting		23.128	(1.616)	(10.475)	6	59.416	70.458	(80.550)
		1.590.266	154.976	854.357	111	382.679	2.982.388	4.538.101
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu		19.056.963	1.307.883	7.351.811	14.012	9.604.850	37.335.519	27.245.603
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting								
Keypt verðbréf með breytil. tekjum		8.199.403	576.759	1.978.602	7.481	2.837.369	13.599.614	8.375.005
Keypt verðbréf með föstum tekjum		11.243.429	740.923	5.555.504	6.920	6.963.855	24.510.632	18.902.969
Ný veðlán og útlán		278.071	0	0	0	0	278.071	134.970
Hækkun á bankainnistæðum		0	0	125.341	0	0	125.341	556.798
		19.720.903	1.317.682	7.659.447	14.402	9.801.224	38.513.657	27.969.742
Hækkun/(lækkun) á bankainnist		(663.940)	(9.799)	(307.635)	(390)	(196.375)	(1.178.138)	(724.139)
Bankainnistæður í ársbyrjun		1.317.677	93.268	450.941	773	962.045	2.824.705	3.548.844
Bankainnistæður í árslok		653.738	83.469	143.306	384	765.670	1.646.567	2.824.705

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

1. **Grundvöllur reikningsskilanna**

   Ársreikningur Frjálsa lífeyrissjóðsins fyrir árið 2010 er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármáleftirlitsins nr. 55/2000 um ársreikninga lífeyrissjóða. Í öllum meginatriðum er beitt sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

2. **Mat og ákvarðanir**

   Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

3. **Erlendir gjaldmiðlar**

   Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Miðgengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

		Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	Mynt	2010	2009	31.12.2010	31.12.2009
Evra	EUR	161,89	172,67	153,80	179,88
Bandaríkjadollar	USD	122,04	123,59	115,05	124,90
Japanskt jen	JPY	1,39	1,32	1,41	1,35
Svissneskur franki	CHF	117,24	114,32	122,91	121,26
Sterlingspund	GBP	188,55	193,89	178,47	201,60
Sænsk króna	SEK	16,96	16,30	17,16	17,52
Dönsk króna	DKK	21,74	23,19	20,64	24,17

4. **Áhættustjórnun**

   Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru við lýði hjá sjóðnum. Sjá nánar í skýringu 23.

5. **Verðbréf**

   Frjálsi 1, Frjálsi 2 og Frjálsi 3, Frjálsi Áhætta:

   Skráð verðbréf með breytilegum tekjum, skráð verðbréf með föstum tekjum og hlutdeildarskírteini eru færð til eignar á markaðsverði í árslok. Óskráð verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar miðað við upphaflega kaupkröfu. Önnur óskráð verðbréf eru færð til eignar á upphaflegu kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði í árslok, hvort sem lægra er.

   Tryggingadeild:

   Verðbréf eru metin með sama hætti og í leiðum Frjálsa 1 til 3 og Frjálsa Áhætta hér að ofan, að því undanskildu að frá ársbyrjun 2006 hafa öll verðbréf með föstum tekjum verið færð til eignar miðað við upphaflega kaupkröfu.

6. **Skráning tekna**

   Undir tekjur af eignarhlutum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum, bæði vegna breytinga á gengi bréfanna og gengi íslensku krónunnar.

   Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánum, auk vaxtatekna af iðgjöldum og bankainnstæðum. Þá fellur undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum í erlendum gjaldmiðlum og breytingar á gengi innlendra og erlendra hlutdeildarskírteina.

7. **Rekstrarkostnaður**

   Rekstrarkostnaði sjóðsins er skipt á fjárfestingargjöld og rekstrarkostnað eftir því hvort um er að ræða kostnað við eignaumsýslu eða annan rekstur sjóðsins.

8. **Skuldbindingar**

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

Iðgjöld

9. Í ársreikningi sjóðsins eru iðgjöld færð til tekna í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris þegar skilagreinar hafa borist sjóðnum, óháð því hvort þau eru greidd eða ekki. Iðgjöld sjóðfélaga eru greidd inn á sameiginlegan bankareikning Frjálsa lífeyrissjóðsins óháð því í hvaða deild sjóðfélagar eru og eftir móttöku skilagreina er fært af bankareikningnum inn á viðkomandi deild. Í árslok 2010 er staðan á iðgjaldabankareikningi sjóðsins um 110,7 milljónir króna.

10. Iðgjöld greinast þannig:

	Samtals 2010
Lágmarksiðgjöld	4.509.616
Viðbótariðgjöld	1.311.264
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	173.244
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði	74.825
	6.068.949

Lífeyrir

11. Lífeyrir greinist þannig:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2010
Ellilífeyrir	381.246	90.449	509.531	0	80.833	1.062.058
Barnalífeyrir	0	0	0	0	9.144	9.144
Makalífeyrir	0	0	0	0	24.771	24.771
Örorkulífeyrir	10.615	98	7.598	0	120.599	138.911
Fyrirframgreiðsla séreignasparnaðar	894.905	43.567	236.624	0	0	1.175.095
Annar lífeyrir	48.085	6.133	53.334	0	(122)	107.429
	1.334.851	140.246	807.086	0	235.224	2.517.407

Vaxtatekjur og gengismunur

12. Vaxtatekjur og gengismunur greinist þannig:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2010
Skuldabréf og hlutdeildarskírteini	3.952.986	309.664	982.569	1.526	1.397.981	6.644.727
Vaxtatekjur vegna iðgjalda	35.609	1.740	4.723	41	0	42.112
Bankainnistæður	122.158	7.192	166.084	48	74.653	370.134
Árangurstengd þóknun	(59.175)	(2.564)	(16.461)	0	0	(78.201)
	4.051.578	316.031	1.136.914	1.615	1.472.634	6.978.772

Fjárfestingar

13. Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 31.12.2010
Óskráð innlend hlutabréf	60.694	4.569	20.175	0	8.438	93.876
Skráð erlend hlutabréf	366.311	27.121	0	181	138.354	531.968
Óskráð erlend hlutabréf	50.045	1.012	0	0	16.172	67.229
Innlend hlutdeildarskírteini	11.236.421	991.619	1.407.465	3.014	2.137.326	15.775.845
Erlend hlutdeildarskírteini	15.228.817	370.284	0	1.455	1.859.322	17.459.878
	26.942.288	1.394.605	1.427.640	4.651	4.159.612	33.928.796

14. Verðbréf með föstum tekjum greinast þannig:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 31.12.2010
Skuldabréf með ríkisábyrgð	22.135.983	2.156.591	8.717.957	13.374	13.871.331	46.895.235
Skuldabréf með ábyrgð fjármálast.	277.796	13.612	11.757	0	88.317	391.483
Skuldabréf með ábyrgð sveitafélaga	76.074	9.614	0	0	200.764	286.452
Önnur skuldabréf	1.351.114	111.067	404.307	0	588.818	2.455.306
	23.840.968	2.290.885	9.134.021	13.374	14.749.230	50.028.477

Verðbréf með föstum tekjum eru metin á áætluðu markaðsverði í Frjálsa 1, Frjálsa 2, Frjálsa 3 og Frjálsa Áhættu, en á kaupkröfu í Tryggingadeild. Bókfært verð og verð samkvæmt upphaflegri kaupkröfu sundurliðast þannig:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 31.12.2010
Samkvæmt upphaflegri kaupkröfu	22.290.440	2.057.822	8.691.947	12.293	14.749.230	47.801.732
Samkvæmt ársreikningi	23.840.968	2.290.885	9.134.021	13.374	14.749.230	50.028.477
	(1.550.528)	(233.064)	(442.073)	(1.081)	0	(2.226.745)

Áætlað markaðsverð verðbréfa með fötum tekjum í tryggingadeild, var 16.225 milljónir króna í lok tímabilsins, samanborið við 14.749 milljónir króna sé miðað við upphaflega kaupkröfu eða 1.476 milljónum króna hærra. Í ársbyrjun var áætlað markaðsverð verðbréfa með föstum tekjum í tryggingadeild 637 milljónir króna hærra en ef miðað er við upphaflega kaupkröfu.

Sjóðurinn keypti á árinu skuldabréf af Seðlabanka Íslands útgefin af íbúðalánasjóði og greiddi fyrir með evrum. Ávöxtunarkrafan á skuldabréfunum á kaupdegi var 7,2% en á sama tíma var markaðskrafa samskonar bréfa mun lægri. Mismunurinn á ávöxtunarkröfu bréfanna og markaðskröfu var tekjufærður við viðskiptin.

15. Breytingar á varúðarniðurfærslu og endanlegum afskriftum ársins leiða til þess að tekjufærðar eru 101,4 milljónir króna í yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2010.

Varúðarniðurfærsla á skuldabréfum með föstum tekjum greinist þannig:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Trygginga-deild	Samtals 31.12.2010
Skuldabréf fjármálafyrirtækja	1.393.736	55.938	49.298	232.693	1.731.664
Skuldabréf annarra fyrirtækja	523.617	51.522	217.886	89.881	882.906
	1.917.353	107.459	267.184	322.574	2.614.569
Varúðarniðurfærsla í upphafi árs	2.518.184	200.328	271.028	390.638	3.380.178
Lækkun á niðurfærslu á árinu	600.831	92.869	3.844	68.064	765.608

Lækkun á varúðarniðurfæslu á árinu greinist þannig:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Trygginga-deild	Samtals 31.12.2010
Skuldabréf fjármálafyrirtækja	334.509	65.496	(49.298)	53.014	403.721
Skuldabréf annarra fyrirtækja	266.323	27.373	53.142	15.050	361.887
	600.831	92.869	3.844	68.064	765.608

Sjóðurinn á jafnframt skuldabréf útgefin af Kaupþing banka hf. sem ekki eru niðurfærð þar sem fyrirhugað er að nota þau til skuldajöfnunar sbr. skýring 24.

Niðurfærsla sem gjaldfærð er í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris greinist með eftirfarandi hætti:

Endanlega afskrifað á árinu	(394.150)	(76.424)	(81.310)	(112.320)	(664.204)
Breyting á varúðarniðurfærslu á árinu	600.831	92.869	3.844	68.064	765.608
	206.681	16.445	(77.466)	(44.256)	101.404
Niðurfærsla ársins í hlutfalli við hreina eign í lok árs	0,4%	0,4%	-0,6%	-0,2%	0,1%

16. Skipting erlendra eigna eftir gjaldmiðlum:

31.12.2010	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild
Bandaríkjadollar	46,0%	43,6%	0,2%	34,3%
Japanskt jen	11,4%	10,4%	0,0%	9,2%
Dönsk króna	2,4%	7,5%	11,1%	7,4%
Evra	39,7%	38,5%	88,7%	47,3%
Aðrar myntir	0,5%	0,0%	0,0%	1,8%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
31.12.2009				
Bandaríkjadollar	41,1%	37,7%	0,0%	24,4%
Japanskt jen	9,8%	8,6%	0,0%	4,2%
Dönsk króna	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Evra	48,6%	53,7%	100,0%	70,6%
Aðrar myntir	0,5%	0,0%	0,0%	0,8%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

17. Veitt lán gegn veði í fasteignum:

	Frjálsi 1	Trygginga-deild	Samtals 31.12.2010
Sjóðfélagar	1.247.554	19.468	1.267.022
Aðrir aðilar	7.604	0	7.604
Varúðarniðurfærsla í upphafi árs	(51.561)	(1.121)	(52.682)
Varúðarniðurfærsla á árinu	(10.816)	147	(10.669)
	1.192.780	18.495	1.211.275

Önnur mál

18. Þóknun til rekstraraðila fyrir umsjón og starfsrækslu sjóðsins á tímabilinu nam 392,3 milljón króna. Af þóknun til rekstraraðila færast 314,1 milljón króna meðal fjárfestingagjalda og rekstrarkostnaðar og 78,2 milljón króna er árangurstengd þóknun færð til lækkunar á fjárfestingartekjum. Þóknun til Arion verðbréfavörslu hf. nam 19,2 milljónum króna. Aðrar þóknanir sem eru vegna erlendra fjárfestinga námu 10,4 milljónum króna.

Þóknun að fjárhæð 343,8 milljónir króna, til framangreindra aðila er gjaldfærð meðal fjárfestingargjalda 260,5 milljónir króna og meðal rekstrarkostnaðar 83,3 milljónir króna.

Meðal fjárfestingagjalda á árinu 2009 var tekjufærð endurgreidd þóknun vegna erlendra fjárfestinga að fjárhæð 41,8 milljónir króna og er hún færð á því ári til lækkunar á öðrum fjárfestingargjöldum.

19. Stjórnarlaun fyrir árið 2010 sundurliðast með eftirfarandi hætti:

	2010
Ásgeir Thoroddsen	1.620
Ásdís Eva Hannesdóttir	810
Bjarnar S. Ingimarsson	810
Jónmundur Guðmarsson	810
Elías Jónatansson	810
Haukur F. Leósson	810
Elín Þórðardóttir	810
	6.480

Endurskoðunarnefnd sjóðsins skipa Ásdís Eva Hannesdóttir, Bjarnar S. Ingimarsson og Haukur F. Leósson. Laun endurrskoðunarnefndar á tímabilinu námu alls 600 þúsundum króna.

20. Þóknanir til endurskoðenda á árinu 2010 sundurliðast með eftirfarandi hætti (með vsk.):

	2010
Endurskoðun ársreiknings	3.039
Könnun árshlutareikninga	2.550
Önnur þjónusta og útlagður kostnaður	1.276
	6.865

21. Breytingar á inneign sjóðfélaga greinast þannig á árinu:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2010
Iðgjöld	2.548.894	448.935	1.074.192	5.638	1.991.290	6.068.949
Greiddur lífeyrir	(1.334.851)	(140.246)	(807.086)	0	(235.224)	(2.517.407)
Fjárfestingatekjur - gjöld	4.000.094	313.785	1.001.703	1.508	1.328.087	6.645.177
	5.214.137	622.474	1.268.809	7.147	3.084.153	10.196.719

22. Aðrar fjárfestingar:

	Fasteigna-mat	Vátrygginga-mat	Áætlað söluverð	Bókfært verð
Fasteign í Bolungarvík - í sölumeðferð	18.924	101.059	16.500	14.788

Þann 30. desember 2010 rann út samþykkisfrestur í fasteign í Hafnarfirði og var sjóðurinn hæstbjóðandi. Fasteignin var greidd og færð í bækur sjóðsins í byrjun árs 2011 á 26,1 milljón króna.

23. Frjálsi lífeyrissjóðurinn er með óuppgerða gjaldmiðlasamninga við Kaupþing banka hf. Óvíst er hvenær þessir samningar verði gerðir upp og hvort það verði gert með samningum milli aðila eða með atbeina dómsstóla. Frjálsi lífeyrissjóðurinn á skuldabréf útgefin af Kaupþing banka hf. og hefur sett þau skuldabréf fram sem kröfu eða skuldajöfnun á móti gjaldmiðlasamningunum við bankann. Í ársreikningi Frjálsa lífeyrissjóðsins hefur verið færð að fullu til gjalda og skuldar krafa Kaupþings vegna gjaldmiðlasamninganna og á móti skuldabréfaeign sjóðsins á Kaupþing banka hf. Vextir af höfuðstól gjaldmiðlasamninga hafa verið reiknaðir til ársloka en vextir af höfuðstól skuldajöfnunarkröfu til 22. apríl 2009 sem er upphafsdagur kröfumeðferðar.

Gjaldmiðlasamningarnir eru reiknaðir upp á gjalddaga. Fyrri gjalddaginn var 21. október 2008 en þá var gengisvísitala Seðlabankans 201,3, seinni gjalddaginn var þann 30. desember 2008 en þá var gengisvísitalan 217,3.

Staðan á skuldbindingunni greinist á eftirfarandi hátt:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 31.12.2010
Höfuðstóll gjaldmiðlasamninga	(1.108.292)	(26.246)	(76)	(307.516)	(1.442.129)
Dráttarvextir til 31.12.2009	(257.953)	(6.128)	(18)	(71.989)	(336.088)
Krafa til skuldajöfnuðar	756.111	8.380	0	108.413	872.904
Nettó skuld 31.12.2009	(610.134)	(23.994)	(94)	(271.092)	(905.313)
Skuldajöfnun sem var hafnað	(534.990)	0	0	(32.786)	(567.775)
Dráttarvextir frá 31.12.2009	(176.344)	(3.721)	(14)	(47.397)	(227.475)
	(1.321.467)	(27.714)	(108)	(351.274)	(1.700.563)

Slitastjórn Kaupþings banka hf. hefur hafnað hluta af skuldajöfnunarkröfu sjóðsins. Þetta leiðir til þess að höfuðstóll skuldajöfnunarkröfu lækkar úr 872,9 milljónum króna í 305,1 milljónir króna sem gerir það að verkum að skuldbinding vegna gjaldmiðlasamninga hækkar um 567,8 milljón króna vegna þessa. Önnur hækkun á milli ára er vegna reiknaðra dráttarvaxta. Óvíst er um endanlegt tap, þar sem stjórnendur sjóðsins eru ósammála ákvörðun slitastjórnar um skuldajöfnun og mun málið væntanlega enda fyrir dómstólum.

24. Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að greiða innkallanir frá framtakssjóðum að fjárhæð 991 milljónir króna á næstu árum.

Tryggingafræðileg úttekt

25. Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nam lífeyrisskuldbinding tryggingadeildar Frjálsa lífeyrissjóðsins 55.213 milljónum króna í árslok 2010 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign deildarinnar í árslok 2010 var 51.410 milljónir króna eða 3.803 milljónum lærri eða -6,9%. Lífeyrisskuldbinding tryggingardeildar sjóðsins í árslok 2010 greinist þannig:

	Áfallin skuldbind.	Framtíðar-skuldbind.	Samtals 31.12.2010	Samtals 31.12.2009
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris	19.320.707	0	19.320.707	16.236.554
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% vexti	1.098.100	0	1.098.100	1.098.500
Lækkun vegna fjárfestingagjalda	(625.800)	0	(625.800)	(575.700)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	31.616.800	31.616.800	29.345.900
	19.793.007	31.616.800	51.409.807	46.105.254
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir	17.046.900	21.624.500	38.671.400	34.621.600
Örorkulífeyrir	5.097.000	6.747.800	11.844.800	11.152.700
Makalífeyrir	1.698.400	1.870.700	3.569.100	3.392.900
Barnalífeyrir	34.300	403.400	437.700	322.000
Rekstrarkostnaður	191.100	498.400	689.500	609.100
	24.067.700	31.144.800	55.212.500	50.098.300
Eignir umfram skuldbindingar	(4.274.693)	472.000	(3.802.693)	(3.993.046)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(17,8%)	1,5%	(6,9%)	(8,0%)

Kennitölur Frjálsa lífeyrissjóðsins

	2010	2009	2008	2007	2006
Fjöldi					
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	10.024	9.501	10.605	10.944	10.363
Heildarfjöldi sjóðfélaga	40.632	38.448	37.841	36.981	35.569
Fjöldi lífeyrisþega	1.849	2.529	1.611	1.404	1.090
Fjöldi lífeyrisþega - fyrirframgreiðsla séreignasparnaðar	2.279	3.111	-	-	-
Meðalfjöldi lífeyrisþega	1.441	3.689	1.175	1.055	671
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	42,2%	55,8%	80,9%	71,2%	74,2%
Örorkulífeyrir	0,4%	0,2%	0,5%	0,6%	0,9%
Makalífeyrir	1,0%	0,5%	1,2%	1,3%	1,5%
Barnalífeyrir	5,5%	3,8%	7,4%	7,1%	9,6%
Fyrirframgreiðsla séreignasparnaðar	46,7%	33,6%	-	-	-
Annar lífeyrir	4,3%	6,1%	10,0%	19,8%	13,8%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kennitölur Frjálsa 1

	2010	2009	2008	2007	2006
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	8,1%	15,4%	(4,9%)	2,0%	17,7%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 5 ára	7,3%	8,8%	8,5%	13,5%	11,2%
Hrein raunávöxtun	5,4%	6,2%	(18,2%)	(3,6%)	10,1%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	(0,6%)	0,4%	1,1%	8,4%	7,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	49,2%	53,7%	55,3%	60,1%	63,5%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	43,3%	35,3%	41,2%	38,1%	35,0%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	2,6%	4,4%	0,2%	0,2%	0,1%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	2,6%	4,4%	1,3%	1,4%	0,7%
Veðlán	2,3%	2,2%	2,0%	0,2%	0,7%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	69,4%	62,0%	67,9%	67,5%	62,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	30,6%	38,0%	32,1%	32,5%	37,5%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	7.220	7.119	8.809	9.157	8.693
Heildarfjöldi sjóðfélaga	35.436	33.969	34.800	34.635	30.635
Fjöldi lífeyrisþega	698	1.319	798	723	491
Fjöldi lífeyrisþega - fyrirframgreiðsla séreignasparnaðar	1.875	2.722	-	-	-
Meðalfjöldi lífeyrisþega	309	2.476	520	468	310
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	28,6%	42,3%	85,1%	85,3%	74,1%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Örorkulífeyrir	0,8%	1,0%	2,0%	3,0%	2,8%
Fyrirframgreiddur séreignasparnaður	67,0%	50,8%	-	-	-
Annar lífeyrir	3,6%	5,9%	12,9%	11,7%	23,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kennitölur Frjálsa 2

	2010	2009	2008	2007	2006
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	9,4%	9,4%	12,3%	12,3%	4,9%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 5 ára	9,4%	9,1%	10,1%	10,8%	10,6%
Hrein raunávöxtun	6,6%	0,7%	(3,5%)	(3,5%)	(0,9%)
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	1,3%	0,8%	2,6%	2,6%	5,8%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	35,5%	33,7%	36,5%	50,9%	53,7%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	59,2%	59,1%	63,3%	48,0%	44,4%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	2,4%	3,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	3,0%	3,9%	0,2%	1,1%	1,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	90,1%	86,3%	88,8%	88,8%	88,2%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	9,9%	13,7%	11,2%	11,2%	11,8%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	630	591	649	604	597
Heildarfjöldi sjóðfélaga	2.307	2.066	2.139	2.068	1.546
Fjöldi lífeyrisþega	185	377	220	191	120
Fjöldi lífeyrisþega - fyrirframgreiðsla séreignasparnaðar	96	81	-	-	-
Meðalfjöldi lífeyrisþega	67	315	141	127	73
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	64,5%	85,4%	95,0%	98,1%	87,3%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Örorkulífeyrir	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%
Fyrirframgreiddur séreignasparnaður	31,1%	9,5%	-	-	-
Annar lífeyrir	4,4%	5,1%	4,9%	1,9%	11,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kennitölur Frjálsa 3

	2010	2009	2008	2007	2006
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	8,8%	10,5%	23,6%	11,7%	7,9%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 5 ára	12,4%	12,4%	12,3%	9,6%	9,0%
Hrein raunávöxtun	6,1%	1,7%	6,3%	5,5%	0,9%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	4,1%	3,8%	4,7%	4,7%	4,9%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	11,2%	2,1%	20,1%	20,3%	0,2%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	69,3%	78,0%	50,2%	67,2%	84,8%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	0,2%				
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	3,2%	2,6%	0,1%	10,1%	3,8%
Bankainnistæður	16,2%	17,4%	29,6%	2,4%	11,2%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Fjöldi

Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	1.948	1.590	760	757	901
Heildarfjöldi sjóðfélaga	4.685	4.279	3.165	2.623	2.599
Fjöldi lífeyrisþega	545	789	450	455	268
Fjöldi lífeyrisþega - fyrirframgreiðsla séreignasparnaðar	384	445	-	-	-
Meðalfjöldi lífeyrisþega	307	853	310	313	178

Hlutfallsleg skipting lífeyris

Ellilífeyrir	63,1%	73,0%	87,1%	92,0%	93,2%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Örorkulífeyrir	0,9%	0,9%	0,8%	1,8%	0,1%
Fyrirframgreiddur séreignasparnaður	29,3%	18,5%	-	-	-
Annar lífeyrir	6,6%	7,6%	12,1%	6,2%	6,7%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kennitölur Frjálsa Áhættu

	2010	2009	2008
Ávöxtun			
Nafnávöxtun	10,3%	16,0%	(7,4%)
Hrein raunávöxtun	7,5%	6,8%	(20,4%)
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga			
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	25,8%	24,9%	46,5%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	74,2%	74,2%	51,0%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	0,0%	0,9%	2,5%
	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum			
Eignir í íslenskum krónum	90,9%	86,7%	74,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	9,1%	13,3%	25,1%
	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi			
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	9	11	7
Heildarfjöldi sjóðfélaga	23	23	18
Fjöldi lífeyrisþega	0	0	0
Meðalfjöldi lífeyrisþega	0	0	0

Kennitölur Tryggingadeild

	2010	2009	2008	2007	2006
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	7,8%	9,3%	(7,6%)	3,4%	19,2%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 5 ára	6,0%	7,6%	8,5%	14,1%	11,6%
Hrein raunávöxtun skv. formúlu FME	5,0%	0,6%	(20,6%)	(2,3%)	11,4%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	(1,8%)	(0,6%)	1,0%	9,0%	7,4%
Ávöxtun miðað við uppgjör gjaldmiðlasamninga á gengisvísitölunni 175					
Nafnávöxtun	9,8%	9,9%	(5,9%)	-	-
Hrein raunávöxtun skv. formúlu FME	7,0%	1,2%	(19,1%)	-	-
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	(1,4%)	0,5%	1,4%	-	-
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildar skuldbindingar	(6,9%)	(8,0%)	(4,8%)	3,8%	12,6%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	(17,8%)	(21,7%)	(22,5%)	(0,3%)	8,1%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	20,7%	29,9%	45,5%	60,1%	58,8%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	73,9%	63,2%	53,1%	38,2%	39,1%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	2,0%	3,2%	0,3%	0,2%	0,2%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	3,2%	3,6%	0,9%	1,3%	1,6%
Veðlán	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%
Fasteign	0,1%	0,1%	-	-	-
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,7%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	89,6%	75,0%	69,8%	69,2%	62,8%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	10,4%	25,0%	30,2%	30,8%	37,2%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	7.372	6.733	7.063	7.091	6.447
Heildarfjöldi sjóðfélaga	29.284	28.123	27.047	25.955	24.445
Fjöldi lífeyrisþega	674	584	467	351	364
Meðalfjöldi lífeyrisþega	565	502	407	362	186
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	34,3%	26,4%	31,4%	30,7%	25,0%
Barnalífeyrir	3,9%	4,3%	4,0%	5,2%	5,1%
Makalífeyrir	10,5%	10,2%	10,0%	12,3%	8,2%
Örorkulífeyrir	51,3%	59,1%	54,6%	51,8%	47,6%
Annar lífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	14,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Sundurliðanir á verðbréfum

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2010
Innlend hlutadeildarskírteini						
Stefnir Ríkisverðbréfasjóður-langur..........	3.547.808	340.691	106.334	0	734.314	4.729.147
Stefnir Ríkisverðbréfasjóður-millilangur..	3.705.617	223.716	375.576	40	60.187	4.365.136
Stefnir Ríkisskuldabréf verðtryggð............	2.551.058	248.801	342.480	2.388	640.342	3.785.069
Stefnir ÍS 15..	705.718	51.655	0	339	273.807	1.031.519
Stefnir Ríkisvíxlasjóður................................	692	37.908	583.075	19	0	621.694
Kaupthing IS5..	219.873	15.955	0	102	84.589	320.518
Stefnir Ríkisbréfasjóður óverðtryggður....	188.029	18.338	0	95	106.246	312.708
Fagfjárfestasjóður CDO 1..........................	108.493	22.490	0	0	86.947	217.931
Kaupthing Fixed Income series 1.............	65.932	11.514	0	0	85.478	162.924
Hávaxtasjóður..	77.854	12.435	0	33	21.834	112.156
Kaupthing Fixed Income............................	61.954	8.055	0	0	41.303	111.311
Stefnir Erlend skuldabréf............................	3.392	61	0	0	2.279	5.732
	11.236.421	991.619	1.407.465	3.014	2.137.326	15.775.845
Erlend hlutdeildarskírteini						
State Street N-America Enh. Fund...........	4.752.661	108.016	0	0	355.290	5.215.966
Findlay Park American SM COS..............	1.631.366	34.050	0	0	91.445	1.756.861
KMS BRIC..	1.434.122	31.314	0	0	133.895	1.599.331
Montanaro Eur Sm. Comp. Fund............	1.284.781	26.604	0	0	153.770	1.465.156
State Street Pacific Enhance Fund...........	1.061.109	22.627	0	0	110.475	1.194.211
Kaupthing Fund Global Value...................	1.027.315	8.518	0	125	101.271	1.137.229
Fidelity European Mid Cap Fund.............	975.502	18.956	0	0	122.092	1.116.549
International Private Equity Fund II........	523.519	18.052	0	0	90.262	631.833
JPMorgan Liq. Funds-EUR Govm...........	289.111	4.778	0	3	156.389	450.282
AXA Rosenberg Japan Eqty-A..................	387.879	8.320	0	0	51.442	447.641
Ishares MSCI Australia Index....................	400.973	9.229	0	0	28.786	438.988
Alþjóða Fasteignasjóðurinn........................	335.646	24.525	0	0	78.130	438.301
JPMorgan Inv F. - Japan Sel. Eq. F...........	312.913	6.658	0	0	9.144	328.716
JPMorgan Fleming USD Treasury Liq F.	284.849	452	0	4	3.705	289.009
Stefnir Multi Strategy Fund........................	127.660	30.742	0	0	127.620	286.023
Stefnir Scandinavian Fund..........................	119.983	5.186	0	0	30.950	156.118
Artemis Holding - EUR Class....................	146.619	0	0	0	8.484	155.103
JPMorgan Fleming USD Liq F.................	0	4.263	0	0	150.215	154.478
GIR Capital Management...........................	112.602	7.410	0	0	29.882	149.894
Fidelity Nordic Fund..................................	3.371	85	0	0	19.917	23.373
Uppspretta Icelandic Cap.Ven..................	9.446	476	0	0	1.738	11.660
KIF Icelandic Equity..................................	6.800	0	0	0	3.681	10.481
KMS Global Equity....................................	31	0	0	1.323	0	1.354
JPMorgan Global Dynamic Fund............	0	0	0	0	734	734
ACM Global Short Maturity.......................	516	0	0	0	4	521
Arctic Ventures I...	43	2	0	0	0	45
Fidelity European Growth Fund..............	0	21	0	0	0	21
	15.228.817	370.284	0	1.455	1.859.322	17.459.878

Sundurliðanir á verðbréfum

Verðbréf með föstum tekjum

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2010
Íbúðabréf	21.321.266	2.118.922	8.008.788	13.197	13.226.618	44.688.791
Skuldabréf fyrirtækja	1.329.106	108.477	404.307	0	585.154	2.427.044
Óverðtryggð ríkisbréf	251.668	32.362	302.581	177	628.008	1.214.794
Ríkisvíxlar	99.296	0	377.324	0	0	476.619
Önnur verðbréf útg. af Íbúðalánas.	318.126	5.307	10.014	0	15.827	349.275
Skuldabréf fjármálastofnana	209.349	13.612	0	0	63.896	286.857
Skuldabréf sveitarfélaga	76.074	9.614	0	0	200.764	286.452
Verðtryggð ríkisbréf	83.248	0	19.250	0	878	103.376
Skuldabréf fjármálastofnana erlend	68.447	1.357	0	0	7.779	77.583
Ríkisskuldabréf erlend	57.578	0	0	0	0	57.578
Skuldabréf fjárfestingalánasjóða	0	0	11.757	0	16.643	28.400
Valréttarbréf	22.008	1.233	0	0	3.665	26.906
Önnur ríkisbréf	4.801	0	0	0	0	4.801
	23.840.968	2.290.885	9.134.021	13.374	14.749.230	50.028.477

Fjárfestingarstefna Frjálsa lífeyrissjóðsins 2011 (úrdráttur)

Forsendur fjárfestingastefnu

Eignir Frjálsa lífeyrissjóðsins skulu ávaxtaðar í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 7. gr. samþykkta Frjálsa lífeyrissjóðsins og samkvæmt nánari reglum Fjármálaeftirlitsins. Frjálsi lífeyrissjóðurinn skiptist í fjórar fjárfestingarleiðir innan séreignardeildar annars vegar og tryggingadeild hins vegar.

Umfjöllun um réttindakerfi

Tryggingadeildin er með eina fjárfestingarleið og tekur við lágmarksiðgjöldum sbr. 2 gr. laga nr. 129/1997. Sjóðfélagar lífeyrissjóðsins eiga val um þrjár leiðir sem uppfylla skilyrði laga um lágmarkstryggingavernd. Í Frjálsu leiðinni er öll lágmarkstryggingarvernd tryggð úr tryggingadeild sjóðsins, en í Erfanlegu leiðinni er hluti réttinda veittur sem bundinn séreignarsparnaður þar sem útborgunum eru settar þrengri skorður en gildir um viðbótarsparnað. Almennur ellilífeyrisaldur er 70 ára, en sjóðfélaga er heimilt að flýta töku lágmarksréttinda um allt að 10 ár og fresta töku þeirra um allt að 5 ár. Í Tryggingaleiðinni rennur allt 12% lágmarksiðgjaldið í tryggingadeild, viðmiðunarellilífeyrisaldur er 67 ára og hægt er að flýta töku ellilífeyris um allt að 7 ár og fresta um allt að 5 ár. Iðgjöld til samtryggingadeildar eru 7,40% í Frjálsu leiðinni en 3,10% í Erfanlegu leiðinni. Lágmarksiðgjöld til sjóðsins eru 12% af iðgjaldsstofni.

Í séreignardeild eru fjórar mismunandi fjárfestingarleiðir sem taka við séreignarsparnaði. Fjárfestingarleiðirnar taka bæði við bundinni séreign og frjálsri séreign.

Í samræmi við það sem að ofan greinir skal skipting verðbréfaeigna Frjálsa lífeyrissjóðsins í grófum dráttum miðuð við þau eignamörk sem tilgreind eru hér í töflunni að neðan. Eignaskipting getur farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfa. Skal þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og mögulegt er.

Fjárfestingarstefna	Frjálsi Áhætta*		Frjálsi 1		Frjálsi 2		Frjálsi 3		Tryggingadeild	
	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk
Innlán í bönkum og sparisjóðum	0%	0%-25%	0%	0%-25%	5%	0%-25%	25%	0%-50%	5%	0%-25%
Ríkisvíxlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	46%	20%-100%	50%	20%-100%	70%	40%-100%	60%	30%-100%	70%	40%-100%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	2%	0%-15%	4%	0%-15%	5%	0%-10%	5%	0%-10%	3%	0%-10%
Skuldabréf og víxlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	2%	0%-15%	4%	0%-10%	5%	0%-10%	5%	0%-10%	2%	0%-10%
Fasteignatryggð skuldabréf	0%	0%-5%	2%	0%-10%	0%	0%-5%	0%	0%-5%	0%	0%-5%
Hlutabréf	35%	0%-60%	30%	0%-55%	8%	0%-25%	0%	0%-1%	10%	0%-25%
Sérhæfðar fjárfestingar	5%	0%-10%	5%	0%-10%	2%	0%-5%	0%	0%-1%	5%	0%-10%
Önnur verðbréf	10%	0%-40%	5%	0%-40%	5%	0%-30%	5%	0%-30%	5%	0%-40%
Samtals	**100%**		**100%**		**100%**		**100%**		**100%**	
Hlutabréf	**35%**	**0%-60%**	**30%**	**0%-55%**	**8%**	**0%-25%**	**0%**	**0%-1%**	**10%**	**0%-25%**
Innlend hlutabréf	5%	0%-20%	0%	0%-10%	0%	0%-5%	0%	0%-1%	0%	0%-5%
Erlend hlutabréf	30%	0%-60%	30%	0%-45%	8%	0%-20%	0%	0%-1%	10%	0%-20%
Önnur verðbréf	**10%**	**0%-40%**	**5%**	**0%-40%**	**5%**	**0%-30%**	**5%**	**0%-30%**	**5%**	**0%-40%**
Skuldabréf fyrirtækja	10%	0%-30%	5%	0%-30%	5%	0%-30%	5%	0%-30%	5%	0%-30%
Annað	0%	0%-20%	0%	0%-20%	0%	0%-20%	0%	0%-20%	0%	0%-25%

Ef fjárfest er í sjóðum eða afleiðum taka viðmiðin til undirliggjandi eigna. Í þeim tilvikum sem fjárfest er í erlendum myntum er heimilt að nota gjaldeyrisvarnir með því markmiði að draga úr áhættu af gengisbreytingum erlendra gjaldmiðla. Núverandi gjaldeyrishöft koma í veg fyrir að hægt sé að verja gjaldeyrisáhættu. Ekki skal hefja notkun gjaldeyrisvarna á ný nema með samþykki stjórnar. Fjárfestingarstefnan er endurskoðuð a.m.k. árlega og getur hún breyst skv. ákvörðun stjórnar að undangenginni tilkynningu til Fjármálaeftirlitsins.

Með sérhæfðum fjárfestingum er átt við 8. tölulið 1. mgr. 36 grein laga nr. 129/1997 (Í hlutdeildarskírteinum eða hlutum annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu). Fjárfestingar í framtakssjóðum (e. Private equity), vogunarsjóðum (e. Hedge funds), fasteignasjóðum (e. Real Estate funds) og hrávörusjóðum (e. Commodities) flokkast flestar undir þennan tölulið. Bæði getur verið um að ræða innlendar og erlendar fjárfestingar.

* Stefnt er að því að fjárfesta 10% af skuldabréfasafni Frjálsa Áhættu í höfuðstólstryggðum skuldabréfum og ræðst ávöxtun þeirra einkum af þróun hlutabréfa- og eða verðbréfavísitalna.